

HARBIY XIZMATGA TAYYORLASH VA VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASH

Axunov Ilxomjon Ibragimovich

Farg'onan davlat universiteti harbiy ta'lif fakulteti o'qituvchisi

Axunova Mahliyoxon Qodir qizi

Marg'ilan Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi o'quvchisi

Turdaliyev Boburjon Murotjon o'g'ili

Fdu htf talabasi

Turduqulov Turg'unboy Valijon o'g'ili

Annotatsiya: Ushbu maqolada Harbiy xizmatga tayyorlash va vatanparvarlik ruhida tarbiyalash yoshlarni O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari safida xizmat qilishga tayyorlash tizimining asosiy qismi hisoblanadi. Harbiy xizmatga tayyorlash jarayonida yoshlar O'zbekiston Respublikasi "Mudofaa haqida"gi qonuni, Konstitutsiyasini o'rGANADILAR. Yosh jangchini tayyorlash hajmi bo'yicha kerakli harbiy bilim va amaliy ko'nikmalarni egallaydilar, jismoniy tarbiya bilan shug'ullanadilar va psixologik barqarorligi tarbiyalanadi.

Kalit so'zi: O'quv muassasalarda vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, yoshlarda Vatanga sadoqatni shakllantirish,

Vatan an'analari tarixini, o'z xalqini hurmat qilishga katta e'tibor beriladi, Vatanga, xalqiga, tili, an'analari va madaniyatiga muhabbat uyg'otishdan iborat bo'lsa, harbiy vatanparvarlik esa aynan aniq bir maqsad - Vatanni himoya etishga tayyorlashdan iborat bo'ladi.

O'quv yurtida harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning ko'pgina shakl va uslublardan keng foydalilanadi. Ulardan ba'zilarini oldingi mashg'ulolarimizda ko'rib chiqdik:

1. O'zbekiston xalqi jangovar va mehnat shon-shuxrati joylari bo'ylab poxodlar;
2. Harbiy vatanparvarlik mavzusida nazariy konferentsiyalar o'tkazish;
3. Urush va mehnat faxriylari bilan kechalar va uchrashuvlar o'tkazish;
4. Harbiy vatanparvarlik mavzusidagi ma'ruza, axborot, suhbatlar tashkil etish.

Bundan tashqari o'quvchilarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda badiiy adabiyot, kino, teatr, tasviriy san'at rollarini ko'rib chiqdik. Deyarli hamma o'quv yurtlarida jangovar va mehnat shon-shuhrati muzeylari tashkil etilgan, bu yerlarda urush faxriylari, jangovar va ijtimoiy-siyosiy tayyorgarlik a'lochilari bo'lgan jangchilari bilan o'quvchilar uchrashuvlari o'tkazilib turibdi.

1999 yili may oyida o'quv muassasa jamoatchilik muzeylari faollari Respublika seminar kengashida so'zga chiqib O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi vaziri o'quv muassasa muzeylari - bu qo'shimcha ta'lif tizimida muhim qism, bu bizning mustakil davlatimiz buyuk kelajagini ko'radigan har tomonlama rivojlangan shaxsni

shakllantirishga yordam beradigan ilm o'chog'idir deb ta'kidlagan. O'quv muassasa muzeylari o'quvchilarda g'oyaviy – siyosiy ishonch va vatanparvarlikni yuzaga keltirishga yordam berishi va qobiliyatlarini rivojlantirish, o'quvchilar ijtimoiy – siyosiy va ijodiy faolligida yordam berish, ularga qidiruv – izlanish ishlarida ko'maklashishda xizmat qilishi kerak.

O'zbekiston mustaqillikka erishgandan so'ng tarixda esdan chiqarib qo'ygan ajdodlarimiz nomlari endi qayta tiklanyapti va bugun o'quv muassasa muzeylari tariximizni o'rghanish, o'tgan voqealarni yoritishda va tarbiyaviy ishlarda muhim rolb o'ynaydi.

O'quv muassasalarimiz muzeylari o'z yunalishlari buyicha tarixiy, xotira, o'lkashunoslik, san'at, tabiiy-tarixiy bo'lishi va turli yo'nalishda ish olib boruvchi bo'lishi mumkin. O'zbekiston jangovar va mehnat shon-shuhrati muzeylari keng tarqaldi.

Muzeylar qanday qilib paydo bo'ladi? Odatta izquvarlar otryadi faoliyati yoki solnomalar yozish bo'yicha sermaxsul yaxshi tashkil etilgan ishlar natijasida yuzaga keladi. Bu holda muzey tashkil etish, klassik usulda olib boriladi: qidiruvlar mavzusi, qidiruv eksponatlar saqlash va namoyish etish uchun muzey tashkil etish. Muzey tashkilotchilari materiallarni saqlash, joylashtirish masalalarini xal etishlari kerak. O'quv yurti direktori bilan xona va jihozlar ajratish haqida kelishib olishlari lozim.

Tarbiyaviy ishlarda muzeyda saqlanayotgan materiallardan sifatli va samarali foydalanishda muzeyni pasportlashtirishni to'g'ri tashkil etish muhim rolb o'ynaydi. Bundan asosiy maqsad o'quvchilarni harbiy vatanparvarlik ruhida tarbiyalash borasida hujjatli materiallarni va muzey materiallarini ishonchli saqlash asosida ro'yxatlar to'zish va to'g'ri foydalanishdan iborat.

To'plangan materiallar muzey fondini tashkil etadi va o'z raqami, aniq tarixiy sanasi, uning to'g'risidagi ma'lumotlar muzey qayd kitobiga yozib qo'yiladi. Qayd jurnali qoida talablari asosida olib boriladi.

Bundan tashqari muzey har bir materiali uchun uning raqami qo'yilib pasport tuziladi, unda ham kerakli ma'lumotlar qayd etiladi.

SHu bilan birga muzeyning umumiy pasporti ham tuziladi. Pasportning bir nusxasi muzeyda saqlanadi, qolganlari mahalliy davlat arxivni, rayon, shahar madaniyat bo'lmlarida ishda foydalanish uchun yuboriladi.

O'quv yurti muzey tashkilotchilarining faoliyati materiallar to'plab va saqlashdangina iborat bo'lmaydi. Ko'rgazmalar qanchalik boy turli - tuman va qiziqarli bo'lishidan tashqari ularni mohirona va yorqin namoyish eta bilish kerak. Muzey vatanparvarlik, tarbiyaviy vazifadan tashqari estetik tarbiya berishi kerak. SHuning uchun muzeyni badiiy jihatdan bezatishga harakat qilish kerak.

Muzey ochilishi to'g'risidagi buyruq o'quv yurti direktori tomonidan tayyorlanib xalq ta'limi (shahar), rayon bo'limi tomonidan, rayon madaniyat bo'limi bilan kelishilib tasdiqlanadi.

Izquvarlik ishlarini olib borish. O'lka tarixini o'rghanish.

Muzey qaysidir ma'noda har bir millatning, mamlakatning tarixi, madaniy-ma'naviy merosini aks ettiruvchi ko'zgudir. Yaxshi bilamiz, milliy istiqlol g'oyasining tarixiy ildizlari buyuk mutafakkir merosdan oziqlanidi. Dunyoga dong'i ketgan shundayin buyuklarimiz borki, ular nafaqat yurtimiz, balki dunyo xalqlari ma'naviyati, taraqiyoti, jahon ilm-fani, madaniyati ravnaqi uchun ulkan xizmat qilishgan. SHuning uchun hali-hanuz buyuk ajodolarimiz meroslarini o'zga yurtlarda ham asrab-avaylab, o'rganishmoqda. Xatto, boshqa mamlakatlar muzeylarida ular qoldirgan boy merosni ko'z-ko'z qilishmoqda. Ha, buyuklarimiz qoldirishgan ma'naviy xazini negizidan hali ko'p-ko'p gavharlar terishadi.

Muzeylarning madaniy-ma'naviy hayotimizda tutgan o'rni borasida fikirlashsak, ma'lumki, muzey deganda tarixiy, moddiy va ma'naviy yodgorliklarni to'plash, o'rganish va targ'ib qilish ishlarini amalga oshiruvchi ilmiy-ma'rifiy muassasa tushiniladi. Mutaxassislarining guvohlik berishicha, qadimda muzeylar tabiat va ijtimoiy hayotdan olingen asl buyumlarning memorial guvohnoma va estetik qimmatli narsa sifatida saqlanishi asosida yuzaga kelgan. Bunda miloddan avvalgi o'n oltinchi asrdagi Kritdagi Knos Saroy xazinasi, miloddan avvalgi o'n uch-un ikkinchi asrlarga taalluqli Vanlar saroyi va ink kohinlari arxivini qo'shish mumkin.

Mamlakatimizda o'n to'qqizinchasi asrning ikkinchi yarmida muzey tashkil eila boshlagan. Bugungi kunda O'zbekiston tarixi muzeyi, Temuriylar tarixi davlat muzeyi, O'zbekiston san'at muzeyi, O'zbekiston xalqlar madaniyati va san'ati tarixi muzey iva san'ati tarixi muzeyi mamlakatimizdagi eng yirik anna shundayin muassasalardan sanaladi.

Muzey xaqida Prezidentimiz I.A.Karimovning «Yoshlarimiz kelishsin, ko'rishsin, qanday mashhur ajdodlari, zamondoshlari borligini bilishsin, ular bilan faxrlanishni, g'ururlanishni o'rgansin. O'z o'tmishini ulug'laydigan, bugunini e'zozlaydigan millatning ertangi kuni hamisha porloq bo'ladi». Mana, muzeylarimizning yosh avlodini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashdagi o'rni, ahamiyati beqiyosdir.

SHuni e'tirof etish joizki, yurtimizning har bir go'shasidagi katayu kichik muzey millatimizning, xalqimizning yuksak dahosidan so'zlaydi. Mamlakatimizdagi har bir muzeyda o'zligimizga, boy tariximiz, ma'naviyatimizga xos boyliklarning, noyob eksponatlarning guvohi bo'lasiz.

Muzeylar sohasidagi siysatni amalga oshirish, bu borada xalqaro aloqalarni, o'zaro samarali hamkorliklarni kengaytirish, O'zbekiston va xorijda kenng ko'rgazmalar o'tkazish yo'li bilan mamlakatimizning boy tarixi, ma'naviyati, bugungi yutuqlarini dunyo jamoatchiligiga tanitish, muzeylarimizga zamonaviy texnik vositalarni jalb etish hozirgi kunning dolzarb vazifalardan biridir.

Yoshlarning harbiy vatanparvarlik tarbiyasi uzlucksiz jarayon bo'lib, oila, maktab, mahallalarda, Qurolli Kuchlar safida xizmat davomida amalga oshiriladi.

O'quvchi yoshlarning harbiy vatanparvarlik tarbiyasi, nafaqat o'quv yurti harbiy rahbari, o'qituvchilar, balki keng jamoatchilikning, ota - onalarning ham majburiyati. Bu ish uchun tuman, shahar mudofaa ishlari bo'limlari, «Vatanparvarlik» MKB, otaliq

harbiy qismlar va harbiy bilim yurtlari ham mas'ul. Ushbu ma'ruzada biz o'quvchi yoshlarning harbiy qismlarda bo'l shining, ularda Qurolli Kuchlar safida xizmat uchun zarur sifatlarni tarbiyalashdagi o'rni va ahamiyati xaqida so'z yuritamiz.

O'zbekiston Respublikasi Mudafaa vazirligi va Xalq ta'lim vazirligining 1994 yil 10 yanvardagi buyrug'i bilan kuchga kirgan. «O'zbekiston Respublikasi o'smirlarni chaqiriqqacha tayyorlash haqidagi» nizomda quyidagi fikrlar va so'zlar yoziladi:

12- modda: Garnizon boshliqlari buyruq bilan o'quv muassasalarini harbiy qismlar, harbiy bilim yurtlari, oliy o'quv yurtlari harbiy kafedralariga yoshlarni chaqiriqqacha tayyorlash va harbiy vatanparvarlik ishini olib borishni mustahkamlaydi.

13- modda: harbiy qism komandirlari, harbiy bilim yurtlari boshliqlari, oliy o'quv yurti harbiy kafedra boshliqlari:

- jangovar tayyorgarlik a'lochilarining yoshlar bilan uchrashuvlarini tashkil etadi;
- yoshlarni shaxsiy tarkib bilan joylashtirilishi va hayoti, qurol- yarog' va harbiy texnika bilan tanishtiradi;
- harbiy otish joylari, o'quv maydonlari, sport shaharchalarini mashg'ulotlar o'tkazish uchun taqdim etadi;
- otaliq yordami tartibida ofitser va serjantlarni avtomatdan jangovar patronlar bilan otish uchun ajratadi, qurol, o'q-dori va imitatsiya vositalarini taqdim etadi;
- mudofa ishlari bo'limlari va xalq ta'lim boshqarmasi harbiy rahbarlari bilan metodik ishlarni o'tkazish, chaqiriqqacha tayyorlash, harbiy vatanparvarlik va jismoniy tarbiya moddiy - o'quv bazasini takomillashtirishda yordam ko'rsatadi.

Harbiy shaharcha elementlari: shtab, kazarma, plats, jangovar mashinalar parki, klub, oshxona.

SHaxsiy tarkibni yotoqxonaga joylash uchun har bir harbiy xizmatchi uchun 2,5 – 4m² maydon ajratiladi. Bunda havo xajmi bir odamga 9-12m³ dan kam bo'lmasligi kerak.

Yotoqxonada krovatlar shunday joylashtiriladiki, har biri yoki har ikki yonma-yon krovat oldida tumbochkalar uchun joy qolsin, krovatlar qatori orasida shahsiy tarkib saflanishi uchun zarur bo'sh joy bo'lishi kerak. Krovatlar tashqi devorlarga 50 sm yaqinlashmay, bir tekis joylanadi.

Krovatlar bir yoki ikki yarusda joylashtirilishi mumkin. Xizmat ko'rsatgan MV buyrug'i bilan vzvod ro'yxatiga kiritilgan harbiy xizmatchilar uchun yoki fahriy soldatlar uchun yotoqxonaning ko'rinarli yerida krovat o'rnatilib, doimiy ravishda namunali holatda saqlanadi. Krovat yoniga Qahramon portreti, jasorati bayoni bitilgan taxtacha osib qo'yiladi.

Krovat oldi tumbochkasi shaxsiy fodalanish uchun buyumlar, romolchalar, yoqa va boshqa yuvinish vositalari uchun mo'ljalangan. Daftар va kitoblar ham saqlanishi mumkin.

Harbiy xizmatchilarni o'rн-ko'rпasi, adeyal, choyshab, jiltli yostiq va matrasdan iborat. O'rн-ko'rpa bir hilda yig'ilishi shart. O'ringa kiyim va poyafzal bilan yotishi

mumkin emas. Tegishli buyumlar saqlanadigan setkalar, temir shlemlar va shaxsiy yorog'lar, protivagazlardan tashqari, yotoqxonada shkafda yoki stelajlarda saqlanadi (krovat to'ri ostiga osib qo'yilishi mumkin). SHahsiy tarkib quroli qurol-yaroq saqlash xonasida saqlanadi. Xona eshigi elektrtovushli signalizatsiya bilan jihozlanadi, ko'rish darchasi mavjud bo'lib va ichkariga ochiladi. Derazalarda temir panjaralar bo'ladi. Umival'niklar (yuvinish muolajasi) 5-7 kishiga 1 ta jo'mrak va vzvodga kamida 2 ta oyoq yuvish vannasi hisobidan o'rnatiladi.

Maishiy hizmat xonasi kiyim dazmollash stollari bilan jihozlangan va zarur miqdorda dazmol, shuningdek, soch olish, kiyim, poyafzallar mayda ta'miri uchun zarur asbob va uskunalar qaychilar bilan ta'minlandi.

Harbiy xizmatchilarning barcha buyumlariga ularning harbiy bileyi raqami qo'yiladi. Vzvod binosi hech vaqt qo'riqsiz qoldirilmaydi. SHu maqsadda vzvod bo'yicha naryad, vzvod bo'yicha navbatchi va 3 ta posbon tarkibida tayinlanadi. Sutkali nyaradga vzvod qurol-yarog'i va mulki, shahsiy tarkibni tungi vaqtida quriqlash, shuningdek vzvod binosi va tegishli xududda tartibni saqlash yuklanadi.

Saf maydoni

Bu Harbiy qism saf tortishi, turli tadbirlar, harbiy marosimlar, saf tayyorgarligi mashg'ulotlari o'tkazish uchun joydir. Saf maydoni quyidagi elementlar bilan jihozlanadi: minbar, saf maydoni atrofida asosiy saf usullari: qurol bilan va qurolsiz safda harakatlanish, joyda va harakatda burilishi: shuningdek, kiyim kiyish, orden va medallarni parad kiyimida joylashtirish va sh.k. namunalari aks etgan taxtalar o'rnatilgan.

Umumharbiy nizomlarga asosan Saf maydonida yakka saf tayyorgarligi uchun chizmalar qilinadi.

Jangovar va maxsus mashinalar parki.

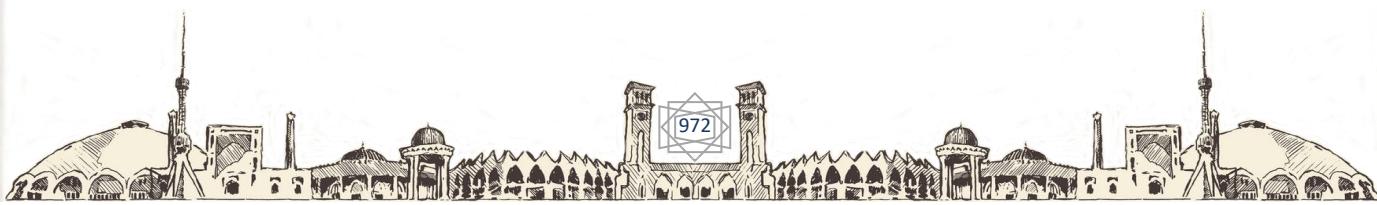
Park deb tank, avtomobil, artilleriya va boshqa texnikani saqlash, xizmat ko'rsatish va ta'mirlash uchun jihozlangan xududga aytildi.

Mashinalar, boshqa texnika kabi yopiq xonalarda yoki naves ostida saqlanadi. Parkda park bo'yicha navbatchi xonasi, nazorat texnik punkt, harakat havfsizligi va haydovchilarga yo'riqlar ko'rsatish, mashina kattalari instruktsiya xonalari, yuvish va tozalash punktlari, texnik ko'rik va ta'mirlash punkti, texnikaga xizmat ko'rsatish va bino tashqarisidagi joriy ishlar uchun zarur boshqa xona (joy) lar jihozlanadi.

Mashinalar parkdan avvalda tasdiqlangan naryad bo'yicha chiqariladi. Har bir mashinaga ofitser, praporshik, serjantlardan katta (mas'ul) tayinlanadi. Park qorovul himoyasida bo'ladi va tartibni saqlash uchun navbatchi va soqchilar tayinlanadi. SHahsiy tarkib parkka ish va mashg'ulotlar uchun qat'iy tarzda ofitser, praporshik yoki serjantlar boshchiligidagi qo'yiladi.

Mashina ekipaj (haydovchi) lari parkka mashinani olib kirish uchun yo'l varaqasi taqdim etilgach qo'yiladi.

Oshxona

Soldat va serjantlar oshxonaga toza kiyim va poyafzald, vzvod starshinasi yoki vzvod komandiri o'rinnbosarlaridan birining qat'iy boshchiligidagi kelishi shart. Har bir vzvod uchun joy ajratilgan. Stol 4-10 kishiga tuzatiladi. Oshxonada ovqat chog'ida tartib saqlanishi shart. Ovqatni bosh kiyimda, shinel va ishchi kiyimlarda o'tirib yeyish man etiladi.

Ovqat tarqatishdan avval vrach (fel'dsher), harbiy qism bo'yicha navbatchi bilan uning sifati shuningdek, oshxona, idish-tovoq va anjomlar sanitarni tekshirishi shart. Bundan tashqari ovqat har kuni harbiy qism komandiri yoki o'rinnbosarlaridan biri tomonidan tekshiriladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
2. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
3. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
4. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
5. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
6. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
7. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
8. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
9. . Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
10. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
11. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
12. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
13. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.

14. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
15. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
16. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
17. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
18. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
19. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
20. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
21. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
22. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
23. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
24. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
25. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
26. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
27. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
28. Xoshimovich, A. B., Musajonovich, X., & Ibragimovich, A. I. (2022). About 5 Initiatives Approved by the President. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 8, 3-5.
29. . Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
30. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
31. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.
32. Ortikovich, U. A., Mirxokimovich, T. A., Xoshimovich, A. B., & Ibragimovich, A. I. (2022). СЛУЖЕНИЕ СТРАНЕ-СВЯТОЙ ДОЛГ. IJODKOR O'QITUVCHI, 2(19), 606-608.

